

Kohtla-Nõmme Kool jalgratturikoolituse tööplaan

Õppeaasta: 2025/2026

Õpilaste arv : 27 õpilast

Koolitust läbiviija: Ege Jool

Nädal	Teema	Tegevused või märkused	Õpiväljundid	Ak t
1. tund	Sissejuhatav tund jalgrattur: ülevaade jalgrattakoolitusest. Teadmiste kontroll. Liikluskeskkond ja üksteisega arvestamine	Jalgratta koolituse ajakava tutvustamine. Kui palju lapsed teavad liiklusest. Lihtsustatult rääkimine, millist rolli omab liikluses jalakäija, juht ja sõiduk. Jalgratturi tööraamatu tutvustus. E-raamat lk 4-8 Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused	Õpilane teab jalgrattakoolituse plaani. Teab millist rolli omab liikluses jalakäija, juht ja sõiduk. Liiklusviisakus ja üksteisega arvestamine. Õpilane tea, miks on vaja liikluses teistega arvestada.	1

2. tund	<p>Mõisted.</p> <p>Teemad:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● liiklejatega seotud mõisted; ● sõidukitega seotud mõisted; ● teedega seotud mõisted; ● liikluskorraldusvahenditega seotud mõisted, ● tee ületamisega seotud mõisted; ● liiklusreeglitega seotud mõisted. 	<p>Jalgratturi tööraamat“ lk 9-19</p> <p>Sõidutee ületamine, mõisted.</p> <p>Mõisted veebilehel: https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p> <p>Peatüki “Mõisted” harjutused</p> <p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused</p>	<p>Õpilane teab, kus ja kuidas on ohutum teed ületada ning mida tuleb jälgida nii jalakäija kui ka jalgratturina (kiirus, enda nähtavaks tegemine).</p> <p>Õpilane teab ja oskab oma sõnadega selgitada liiklusega seotud põhimõisteid:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● liiklejad; ● sõidukid; ● teed; ● liikluskorraldusvahendid; ● tee ületamine; ● üldised liiklusreeglid. 	1
---------	---	--	--	---

3. tund	Korras jalgratas ja jalgratturikiiver	<p>Kiivri kasutamine (muna katse) ja korralik jalgratas. Video:</p> <p>Kiiver</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/collections/collection/146</p> <p>Jalgratas</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/collections/collection/187</p> <p>Jalgratturi tööraamat lk 20-23 ja siis praktilises tunnis vaatame üle jalgrattad ja selgitame jalgratta nõuded: pidurid, signaalkell, vähemalt ühe ratta mõlemal küljel kollane või valge helkur (kodarahelkur), ees valge ja taga punane helkur; ees valge ja taga punane tuli . Ristsõna</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/collections/collection/130</p>	<p>Õpilane oskab kiivrit õigesti pähe panna sh reguleerida selle rihmasid (valem 2V1).</p> <p>Õpilane teab, millised on liiklemiseks korras jalgrattale esitatavad nõuded.</p>	1
---------	---------------------------------------	---	--	---

4. tund	<p>Jalgratturi märguanded</p> <ul style="list-style-type: none"> ● parema suunamärguande kaks võimalust ● vasaku suunamärguande kaks võimalust ● takistusest ümberpõige ● Peatumismärguande. 	<p>Jalgratturi tööraamat lk 24-26, ja Liiklusdoomino</p> <p>Vastused küsimustele: miks peab näitama suuna- ja peatumismärguandeid. Miks rattur sõidab paremal pool tee ääres.</p> <p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p>	<p>Õpilane teab, et sõiduteel peab juht näitama suuna- ja peatumismärguandeid, oskab teha takistustest ümbersõitu.</p>	1
5. ja 6 tund	<p>Asukoht teel ja jalakäijatega arvestamine</p> <ul style="list-style-type: none"> ● jalakäija asukoht teel ● jalgratturi asukoht teel ● asukoht teel pöörde ajal ● asukoht teel pöörde ajal ühesuunalise tee lõppedes ● teiste liiklejatega arvestamine ● jalakäijatele tee andmine ● sõiduauto ja veoauto pimenurk. 	<p>Jalgratturi tööraamat lk 27-33.</p> <p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused</p> <p>Tutvustada erinevaid situatsioone ristmikel, läbi mängude.</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p>	<p>Õpilane teab, kuidas ratturina erinevatel teedel (või teeosadel) sõites õigesti paikneda ning teiste ratturite ja jalakäijatega arvestavalt liigelda.</p> <p>Õpilane mõistab ohutu piki- ja külgsuuna hoidmise olulisust.</p> <p>Õpilane teab, erinevate sõidukite pimenurkade ulatusest ja oskab neisse sattumist vältida.</p>	2

7. ja 8. tund	<p>Tee ületamine</p> <ul style="list-style-type: none"> ● tee ületamine kõnniteel liikudes ● tee ületamine jalgratta- ja jalgteel liikudes ● tee ületamine reguleerimata (foorita) ülekäigurajal ● tee ületamine fooriga ülekäigurajal ● tee ületus ja alarmsõidukile tee andmine ● sõidutee ületamine ülekäigukoha kaudu ● raudtee ületamine 	<p>Tööraamat LK 34-41,</p> <p>Tutvustada erinevaid situatsioone ristmikel, läbi mängude.</p> <p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused.</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p>	<p>Õpilane tunneb põhilisi liiklusmärke ja liiklusreegleid</p> <p>Teab, et teiste liiklejatega tuleb arvestada liikleb ohutult.</p> <p>Teab, kuidas ületada teed/raudteed, reguleeritud ja reguleerimata ülekäigurajal ja seda erinevates situatsioonides.</p> <p>Õpilane teab, et „Rong on alati peateel“ ja rongil on jalakäijate ja juhtide/ratturite ees alati eesõigus.</p>	2
9. tund	<p>Ühissõidukitega arvestamine</p> <ul style="list-style-type: none"> ● peatuses jalakäijatega arvestamine ● ühissõidukitele tee andmine ● ühissõidukirajal liiklemine 	<p>Tööraamat LK 42-44,</p> <p>Tutvustada erinevaid situatsioone, läbi mängude.</p> <p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused.</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p>	<p>Õpilane teab, et asulas peab andma teed peatusest väljuvale ühissõidukijuhile ja oskab ühissõidukipeatustes jalakäijatega arvestada.</p> <p>Õpilane teab, et võib sõita asulas ühissõidukirajal ja on teadlik siin sõitmise ohtudest (kiirus/pimenurk)</p>	1

10.-11. tund	<p>Sõidueesõigus</p> <ul style="list-style-type: none"> • liikluskorralduses on oma tähtsuse järjekord, mida kõik liiklejad teadma peavad • vasakpöörde reegel • parempöörde reegel • rööbastranspordile tee andmine • sõidueesõigus õuealalt või parklast välja sõites 	<p>Tööraamat LK 45-46,</p> <p>Tutvustada erinevaid situatsioone, läbi mängude.</p> <p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused.</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p>	<p>Õpilane teab ja oskab jälgida valgusfoore, mõistab reguleerija juhiseid.</p> <p>Saab aru teekattemärgistustest, oskab ületada rööbastranspordi teed ning oskab liigelda õuealal ja parklas.</p> <p>Õpilane oskab oma sõnadega selgitada sõidueesõiguse mõistet ja tuua näiteid erinevate situatsioonide kohta sh eesõigus pöörete korral.</p>	2
12.-15. tund	<p>Liiklusmärgid</p> <ul style="list-style-type: none"> • liiklusmärkide rühmad ja nende põhitunnused • eesõigusmärgid • eriliigiliste teede ristmik • eesõigusmärkidega „peatee“ ja „anna teed“ eriliigiliste teede ristmik • pärisuuna ja vastassuuna eesõigus 	<p>Tööraamat LK 50-72</p> <p>Tutvustada erinevaid situatsioone, läbi mängude.</p> <p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused.</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p>	<p>Õpilane on omandanud teadmised erinevate liiklusmärkide kohta</p> <p>Õpilane on omandanud teadmised erinevate liiklusmärkide kohta</p> <p>Eesõigusmärgid hoiatusmärgid Keelumärgid, , kohustusmärgid,</p>	4

	<ul style="list-style-type: none"> ● teekitsus või takistus teel ilma eesõigusmärkideta ● keelu- ja mõjualamärgid ● mõjualamärgid ● hoiatusmärgid ● kohustusmärgid ● kohustusmärgid ristmikel ● osutusmärgid ● lisateatetahvlid 		ohutusmärgid, lisateatetahvel Juhatusmärgid Teeninduskohamärgid Õpilane teab, et sõiduteel sõitmiseks peab ta järgima kõiki juhtidele mõeldud liiklusmärke.	
16. tund	Foorid <ul style="list-style-type: none"> ● fooride tähendused ● erinevad olukorrad fooriga ristmikel 	Tööraamat LK 73-78, Tutvustada erinevaid situatsioone, läbi mängude. Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused. https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id	Õpilane teab valgusfoori värvide tähendusi ja oskab oma sõnadega edasi anda käitumisjuhiseid. Õpilane teab, kuidas jalakäijad ja juhid reguleeritud ristmikul fooride järgi liiklema peavad.	1

17. tund	<p>Parema käe reegel</p> <ul style="list-style-type: none"> • parema käe reegel parklas või õuealal 	<p>Tööraamat LK 79-82,</p> <p>Tutvustada erinevaid situatsioone, läbi mängude.</p> <p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused.</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p>	<p>Õpilane teab, mida tähendab samaliigiliste teede ristmik nn parema käe reegel ja kus reeglit tihti kasutatakse.</p> <p>Õpilane teab, kuidas ära ristmikku, kus kehtib parema käe reegel.</p>	1
18. tund	<p>Vasak- või tagasipööre ja ümberpõige</p> <ul style="list-style-type: none"> • teeületus ja vasakpöörde vältimine tiheda liiklusega teedel • vasak- või tagasipööre tiheda liiklusega ristmikul • vasak- ja tagasipööret reguleerivad liiklusmärgid • sõidurajad ja -suunad • tagasipöörde koht • ümberpõige 	<p>Tööraamat LK 83-88,</p> <p>Tutvustada erinevaid situatsioone, läbi mängude.</p> <p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused.</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p>	<p>Õpilane teab, et enne vasak- või tagasipööret peab juht andma teed vastuliikuvatele ja parepööret sooritavatele juhtidele ning sõiduteed ületavatele jalakäijatele, jalgratturitele ja kergliikurijuhtidele.</p> <p>Õpilane teab, et sõiduteel tagasi- või vasakpöörde sooritamine on ohtlik ja oskab selgitada, miks on ohutum neid manöövreid vältida.</p>	1

19. tund	Reguleerija märguanded	<p>Tööraamat LK 89-90,</p> <p>Tutvustada erinevaid situatsioone, läbi mängude.</p> <p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused.</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p>	<p>Õpilane teab, kes on reguleerija, miks ta on vajalik ning tunneb reguleerija märguandeid.</p> <p>Õpilane teab ja tunneb ära ohtlikud olukorrad liikluses ja teab, kuidas võimalikke ohtuolukordi ennetada.</p>	1
20. tund	Teekattemärgised	<p>Tööraamat LK 91-96,</p> <p>Tutvustada erinevaid situatsioone, läbi mängude.</p> <p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused.</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p>	<p>Õpilane tunneb erinevaid sõidutee ja jalgratta- ja jalgteede teekattemärgiseid ning oskab nende tähendust oma sõnadega selgitada.</p>	1
21. tund	<p>Sõitmine asulas ja asulavälisel teel</p> <ul style="list-style-type: none"> ● osutumärgid asulas ja asulavälisel teel ● asulas sõitmine 	<p>Tööraamat LK 97-105,</p> <p>Tutvustada erinevaid situatsioone, läbi mängude.</p>	<p><i>Õpilane teab asulas ja asulavälisel teel liiklemise erisusi.</i></p>	1

	<ul style="list-style-type: none"> • asulavälisel teel sõitmine • peatumine ja parkimine asulas ja asulavälisel teel 	<p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused..</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p>		
22. tund	<p>Enda nähtavaks tegemine ja sõit pimedal ajal</p> <ul style="list-style-type: none"> • pimedal ajal sõiduteel liiklemine 	<p>Tööraamat LK 106-108,</p> <p>Tutvustada erinevaid situatsioone, läbi mängude.</p> <p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused.</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p>	<p>Õpilane teab, et kiirustamine ja ohutuses veendumata jätmise liikluses võib põhjustada õnnetuse. Õpilane oskab end nii jalakäija kui ka jalgratturina päeval ja pimedal ajal nähtavaks teha ning mõistab ohtusid.</p>	1
23. tund	<p>Ohtlikud olukorrad jalgratturi jaoks</p>	<p>Tööraamat LK 109-113,</p> <p>Tutvustada erinevaid situatsioone, läbi mängude.</p> <p>Jalgratturi tööraamat harjutused ja kordamisküsimused.</p> <p>https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id</p>	<p>Teab, et kiirustamine ja ohutuses veendumata jätmise liikluses võib põhjustada õnnetuse.</p>	1

		https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/collections/collection/154		
24.-27. tund	<p>Kordamistund (õpetaja poolt määratud teemale) ja jalgratturi eksami lühike ülevaade.</p> <p>Praktiline tund:</p> <p>Erinevad ristmikud, vasak ja tagasipööre</p> <p>Praktiline tund: Sõiduõpe platsil.</p> <p>Oskuste omandamine</p> <p>Harjutame suunamärguandeid.</p>	<p>Jalgratturi tööraamat“ lk 124 (ptk 18)</p> <p>Jalgratturi õppevideo: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=nKmmC12mKcg&list=PLIb4Ux8uE-KbJyDoENLcAilrE9FTjD8U3&index=7</p> <p>Jalgratturi tööraamatu peatükkide harjutused:</p> <p>18. “Sõidu harjutamine” harjutuste ülevaade.</p> <p>Tööraamat LK 114-120,</p> <p>Tutvustada erinevaid situatsioone ristmikel, läbi mängude,</p> <p>Praktiline tund: Oskus valitseda jalgratast erinevate raskusastmetega olukordades. Jalgrataste tehniline kontroll, jalgratta valitsemise kontrolli harjutused.</p> <p>Suunamärguanded paremale/vasakule sõites.</p> <p>Mängud: “Heeringas”, “Kõige aeglasem on võitja” ja “Ajaleht”.</p>	<p>Õpilane tutvub sõidu harjutamise, teooriaeksami ja sõidueksami nõuetega.</p> <p>Kordamine.</p> <p>Õpilane on omandanud teadmised, liiklusreegleid ja liiklusmärgid. Oskab valitseda ratast.</p> <p>Õpilane teab, et kiirustamine ja ohutuses veendumata jätmine liikluses võib põhjustada õnnetuse.</p> <p>Õpilane kasutab õpitud teadmisi enesekontrolliks ja kinnistab liiklusreegleid ja</p>	4

		Õpilastele harjutamiseks või klassis koos testid: https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/collections/collection/154	liikluskorraldusvahendite tähendusi.	
28.-30. tund	Praktilises tunnis harjutame eksamiks.	Jalgratturi koolitus – mõisted ja reeglid Eksamiks harjutamine: https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/materials?field_tags_target_id https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/collections/collection/154	Meeskonnatöö Õpilane on valmistunud teooria- ja sõidueksamiks.	3
	Teooriaeksam (kogu klassile)	30 min, 15 st küsimusest 13 peab olema õigesti vastatud. Võib erivajaduste korral läbi viia ka suuliselt, märgi seeksamiprotokoll. Testid telli Transpordiametist (Liikluskasvatus.ee /tellimiskeskus)		1
	Sõidueksam (kokku 1 akad tund lapse kohta) 1. Platsiharjutused (3)	Vt määruse lisa 2 I järk: õpilane paneb pähe kiivri ning vajadusel reguleerib, seejärel viib iseseisvalt läbi jalgratta kontrolli (pidurite kontroll, helkurid, tuled, kell		1

	<p>2. Sõidueksam liikluses või imiteeritud liiklusega väljakul</p> <p>Jalgratturi õppevideo:</p> <p>https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=nKmmC12mKcg&list=PLIb4Ux8uE-KbJyDoENLcAilrE9FTjD8U3&index=7</p>	<p>töökorras). Õpilasel on platsiharjutuste läbimiseks aega kuni 10 min.</p> <p>Lubatud on 2 katset.</p> <p>I järk toimub koolihoovis aadressil Kooli 6, Kohtla-Nõmme alev, Jõhvi vald</p> <p>II järk: Pärast I järgu läbimist lubatakse II järku.</p> <p>II järk imiteeritud liiklusega plats, aadressiga Kooli 6, Kohtla-Nõmme alev, Jõhvi vald (1 õpilane, 1 eksamikomisjoni liige)</p>		
--	---	--	--	--

Kokku tööplaanis teooriatunde (a 45 min): 45 x 23; praktiline sõiduõpe (a' 45 min): 45 x 7.

Eksam: teooria 1 akad tund, sõit ca 1 akad tund lapse kohta.

Veebilingid:

Liiklushariduse õpikeskkond: <https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/>

Testid: <https://liiklusharidus.transpordiamet.ee/collections/collection/154>

Väljastatud jalgrattajuhilubade info edastamine liiklusregistrisse: <https://eteenindus.mnt.ee/main.jsf>

Õigusaktid:

Jalgratturi ja pisimopeedijuhi eksamineerimise, jalgratta juhtimisõiguse andmise ning juhiloa väljastamise kord, jalgratturi juhiloa vorm ning nõuded jalgratturi kvalifikatsioonile,

Liiklusseadus;

Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele.